

AKT
Dotyczący wyborów członków Parlamentu Europejskiego
w powszechnych wyborach bezpośrednich¹

Artykuł 1

1. W każdym Państwie Członkowskim członkowie Parlamentu Europejskiego są wybierani na zasadzie proporcjonalnej z zastosowaniem systemu list lub pojedynczego głosu podlegającego przeniesieniu.
2. Państwa Członkowskie mogą przyjąć swoją procedurę głosowania na podstawie systemu list preferencyjnych.
3. Wybór dokonywany jest w bezpośrednich wyborach powszechnych, wolnych i tajnych.

Artykuł 2

Odpowiednio do szczególnych krajowych uwarunkowań, Państwa Członkowskie mogą tworzyć okręgi wyborcze do celów wyborów do Parlamentu Europejskiego lub podzielić obszar wyborczy w inny sposób, ogólnie nie naruszając proporcjonalnego charakteru systemu wyborczego.

Artykuł 3

Państwa Członkowskie mogą ustanowić próg minimalny w rozdziale mandatów. Na poziomie krajowym próg ten nie może przekroczyć 5 procent oddanych głosów.

---

¹ Akt dołączony do decyzji (76/787/EWWiS, EWG, Euratom) przedstawicieli Państw Członkowskich zgromadzonych w Radzie, 20 września 1976 r., OJ 1976 L 278, s. 5, zmieniony Traktatem z Amsterdamu, OJ 1997 C 340, s. 1, i decyzją Rady 2002/772/WE, Euratom z dnia 25 czerwca i 23 września 2002 r., OJ 2002 L 283, s. 1, publikujemy w formie skonsolidowanej/ujednoliconej, uwzględniając następujące wersje polskie:
- Akt z 1976 roku – na podstawie: Akty podstawowe prawa Unii Europejskiej, Dziennik Ustaw, Załącznik nr 2 do nru 90, 30.04.2004, poz. 864, [T. I, s. 148](#),
- Traktat z Amsterdamu, art. 5 – na podstawie: Akty podstawowe prawa Unii Europejskiej, Dziennik Ustaw, Załącznik nr 2 do nru 90, 30.04.2004, poz. 864, [T. II, s. 573](#),
- Decyzja Rady 2002/772/WE, Euratom z dnia 25 czerwca i 23 września 2002 r. – na podstawie Dz. Urz. UE wyd. spec. 2004, rozdz. 01, t. 4, s. 137 - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32002D0772&qid=1689081076841>

Uwzględniono tylko te akty zmieniające, które nadały obowiązujące – wg stanu na dzień wejścia w życie ostatniej nowelizacji (01.04.2004) – brzmienie Aktowi z 1976 roku.

Opracowanie tekstu skonsolidowanego/ujednoliconego – zespół OIDE. Teksty skonsolidowane/ujednolicone nie stanowią źródła prawa i służą wyłącznie do celów informacyjno-dokumentacyjnych.

Artykuł 4

Każde Państwo Członkowskie może ustanowić górną granicę wydatków na kampanię wyborczą kandydatów.

Artykuł 5

1. Okres pięciu lat, na jaki wybiera się członków Parlamentu Europejskiego, rozpoczyna się wraz z otwarciem pierwszej sesji następującej po poszczególnych wyborach.

Może on zostać wydłużony lub skrócony zgodnie z drugim akapitem artykułu 11 ustęp 2.

2. Kadencja każdego członka Parlamentu Europejskiego zaczyna się i kończy w tym samym terminie, określonym w ustępie 1.

Artykuł 6

1. Członkowie Parlamentu Europejskiego głosują indywidualnie i osobiście. Nie są związani żadnymi instrukcjami ani nie otrzymują mandatu wiążącego.

2. Członkowie Parlamentu Europejskiego korzystają z przywilejów i immunitetów, które mają zastosowanie do nich na mocy Protokołu z 8 kwietnia 1965 roku w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich.

Artykuł 7

1. Mandatu członka Parlamentu Europejskiego nie można łączyć z funkcją:

– członka rządu Państwa Członkowskiego,

– członka Komisji Wspólnot Europejskich,

– sędziego, rzecznika generalnego lub sekretarza Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich lub Sądu Pierwszej Instancji,

– członka zarządu Europejskiego Banku Centralnego,

– członka Trybunału Obrachunkowego Wspólnot Europejskich,

– Rzecznika Praw Obywatelskich Wspólnot Europejskich,

– członka Komitetu Ekonomiczno-Społecznego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej,

– członka Komitetu Regionów,

– członka komitetów lub innych organów utworzonych na mocy Traktatów ustanawiających Europejską Wspólnotę Gospodarczą i Europejską Wspólnotę Energii Atomowej w celu zarządzania funduszami Wspólnot lub wykonywania stałych bezpośrednich zadań administracyjnych,

– członka Rady Dyrektorów, Komitetu Zarządzającego lub pracownika Europejskiego Banku Inwestycyjnego,

– czynnego urzędnika lub pracownika instytucji Wspólnot Europejskich lub wyspecjalizowanych organów przy nich ustanowionych lub Europejskiego Banku Centralnego.

2. Od wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2004 roku mandatu członka Parlamentu Europejskiego nie można łączyć z członkostwem w parlamencie krajowym.

W drodze odstępstwa od tej zasady i bez uszczerbku dla ustępu 3:

– członkowie irlandzkiego parlamentu krajowego wybierani do Parlamentu Europejskiego w następnych wyborach mogą mieć podwójny mandat do czasu kolejnych wyborów do irlandzkiego parlamentu krajowego, kiedy to pierwszy akapit niniejszego ustępu będzie mieć zastosowanie;

– członkowie parlamentu Zjednoczonego Królestwa, którzy są także członkami Parlamentu Europejskiego podczas pięcioletniej kadencji poprzedzającej wybory do Parlamentu Europejskiego w 2004 roku, mogą mieć podwójny mandat do czasu wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2009 roku, kiedy to pierwszy akapit niniejszego ustępu będzie mieć zastosowanie.

3. Ponadto każde Państwo Członkowskie może, w sytuacjach, o których mowa w artykule 8, rozszerzyć na płaszczyźnie krajowej zasady dotyczące zakazu łączenia funkcji.

4. Członkowie Parlamentu Europejskiego, którzy, podczas wymienionego w artykule 5 okresu 5 lat, przyjmą funkcję określoną w ustępie 1, 2 i 3, zostaną zastąpieni zgodnie z artykułem 13.

Artykuł 8

Z zastrzeżeniem postanowień niniejszego Aktu, procedura wyborcza w każdym Państwie Członkowskim podlega przepisom krajowym.

Te przepisy krajowe, które mogą ewentualnie uwzględniać szczególne warunki w Państwach Członkowskich, nie naruszają zasadniczo proporcjonalnego charakteru systemu wyborczego.

Artykuł 9

Nikt nie może głosować więcej niż jeden raz w danych wyborach członków Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 10

1. Wybory do Parlamentu Europejskiego odbywają się w dniu i okresach wyznaczonych przez każde

Państwo Członkowskie; we wszystkich Państwach Członkowskich odbywają się one w tym samym okresie rozpoczynającym się w czwartek rano i kończącym się w następującą po nim niedzielę.

2. Państwa Członkowskie nie mogą urzędowo ogłosić wyników przed zakończeniem głosowania w Państwie Członkowskim, którego wyborcy głosują jako ostatni w okresie wymienionym w ustępie 1.

Artykuł 11

1. Rada, stanowiąc jednomyślnie, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, wyznaczy okres wyborczy przeprowadzenia pierwszych wyborów.

2. Następne wybory odbywają się w okresie odpowiadającym pierwszemu, w ostatnim roku pięcioletniego okresu, o którym mowa w artykule 5.

Jeżeli przeprowadzenie wyborów we Wspólnocie w tym okresie okaże się niemożliwe, Rada, stanowiąc jednomyślnie, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, wyznaczy, nie później niż rok przed końcem okresu pięciu lat, o którym mowa w artykule 5, inny okres wyborczy nie późniejszy niż dwa miesiące przed lub jeden miesiąc po okresie wyznaczonym zgodnie z poprzednim akapitem.

3. Bez uszczerbku dla artykułu 139 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską i artykułu 109 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, Parlament Europejski zbiera się, bez konieczności zwoływania go, w pierwszy wtorek po upływie miesiąca od zakończenia okresu wyborczego.

4. Kompetencje ustępującego Parlamentu Europejskiego wygasają w momencie otwarcia pierwszego posiedzenia nowego Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 12

Parlament Europejski weryfikuje mandat członków Parlamentu Europejskiego. W tym celu odnotowuje rezultaty ogłoszone urzędowo przez Państwa Członkowskie i rozstrzyga spory, jakie mogą wyniknąć na tle postanowień niniejszego Aktu, inne aniżeli wynikające z przepisów krajowych, do których niniejszy Akt się odnosi.

Artykuł 13

1. Wakat powstaje, gdy mandat członka Parlamentu wygasa w wyniku rezygnacji, śmierci lub utraty mandatu.

2. Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego Aktu, każde Państwo Członkowskie ustanawia odpowiednie procedury w celu wypełnienia wakatu powstałego podczas okresu pięcioletniej kadencji, o którym mowa w artykule 5, na pozostałą część tego okresu.

3. Gdy prawo Państwa Członkowskiego zawiera wyraźny przepis dotyczący utraty mandatu członka Parlamentu Europejskiego, mandat ten wygasa zgodnie z tym przepisem. Właściwe władze krajowe informują o tym Parlament Europejski.

4. W przypadku wystąpienia wakatu w wyniku rezygnacji lub śmierci, przewodniczący Parlamentu Europejskiego niezwłocznie informuje o tym właściwe władze danego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 14

Jeśli konieczne będzie przyjęcie środków w celu wykonania niniejszego Aktu, Rada, stanowiąc jednomyślnie, na wniosek Parlamentu Europejskiego, po konsultacji z Komisją, przyjmie takie środki, dołożywszy starań, aby osiągnąć porozumienie z Parlamentem Europejskim w ramach komitetu pojednawczego składającego się z Rady i przedstawicieli Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 15

Niniejszy Akt sporządzony jest w językach angielskim, duńskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, niderlandzkim, niemieckim, portugalskim, szwedzkim i włoskim, przy czym teksty w każdym z tych języków są na równi autentyczne.

Załączniki I i II stanowią integralną część niniejszego Aktu.

Artykuł 16

Postanowienia niniejszego Aktu wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po tym, w czasie którego złożona zostanie ostatnia z notyfikacji określonych w decyzji.

Sporządzono w Brukseli, dwudziestego września tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego szóstego roku.

(lista sygnatariuszy została pominięta)

ZAŁĄCZNIK I

Zjednoczone Królestwo stosuje postanowienia niniejszego Aktu jedynie w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa.

ZAŁĄCZNIK II

Deklaracja w sprawie artykułu 14

W odniesieniu do procedury, której powinien przestrzegać komitet pojednawczy, uzgodniono, że zostanie ona oparta na przepisach ustępów 5, 6 i 7 procedury ustanowionej we wspólnej deklaracji Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji 4 marca 1975 roku¹.

---

¹ OJ 1975 C 89, s. 1 (Dz. Urz. UE wyd. spec. 2004, rozdz. 1, t. 1, s. 72).